

Til lovforslag nr. L 86 og L 87. Betænkning afgivet af retsudvalget den 6. maj 1986

Betænkning

over

I. Forslag til lov om ændring af straffeloven, lov om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf m.v. og lov om overførsel til andet land af retsforfølgning i straffesager

(International strafferet)

II. Forslag til lov om international fuldbyrdelse af straf m.v.

Udvalget har behandlet lovforslagene i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til justitsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Der er af justitsministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslagene til *vedtagelse* med de af justitsministeren stillede ændringsforslag.

Udvalget bemærker, at man kan tilslutte sig advokatrådets bemærkning i høringssvaret over lovforslagene om, at det må være hensigtsmæssigt, at lovgivning om administrativ frihedsberøvelse i form af varetægtsfængsling så vidt muligt sker ved tilføjelser til kapitlet herom i retsplejeloven eller dog i hvert fald finder sted med henvisning til regler om varetægtsfængsling i retsplejeloven.

Ændringsforslag

til

I. Forslag til lov om ændring af straffeloven, lov om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf m.v. og lov om overførsel til andet land af retsforfølgning i straffesager

(International strafferet) (L 86)

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til titlen

1) Efter »straffeloven,« indsættes: »kriminallov for Grønland,«.

Ny paragraf

2) Efter § 1 indsættes som ny paragraf:

»§ 01

I kriminallov for Grønland, jfr. lovbekendtgørelse nr. 49 af 13. februar 1979, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, stk. 3, ophæves nr. 2-4, og i stedet indsættes:

»2) når handlingen er omfattet af mellemfolkelig overenskomst, ifølge hvilken Danmark er forpligtet til at foretage retsforfølgning, eller

3) når udlevering af sigtede til retsforfølgning i et andet land afslås, og handlingen

gen, for så vidt den er foretaget inden for folkeretlig anerkendt statsområde, er strafbar efter den dér gældende lovgivning, og den kan medføre foranstaltninger efter nærværende lov.«

2. § 4, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. I de under stk. 3, nr. 1-3, nævnte tilfælde afgør justitsministeren, om påtale skal finde sted.«

Til § 5

3) Stk. 2 affattes således:

»Stk. 2. Bestemmelserne i §§ 1, 3 og 4 gælder ikke for Grønland. § 2 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for denne landsdel med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.«

Bemærkninger

Til nr. 1-3

Ændringsforslagene indebærer en ændring af den grønlandske kriminallov svarende til den ændring af borgerlig straffelov, der fremgår af det oprindelige lovforslags § 1, nr. 1 og 2. Der henvises i den forbindelse til lovforslagets almindelige bemærkninger samt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1 og 2.

Særlig vedrørende ændringsforslaget til den grønlandske kriminallovs § 4, stk. 3, bemærkes, at »Danmark« i det foreslåede nye nr. 2 skal forstås som den danske stat.

Baggrunden for, at ændringsforslaget stilles, er et ønske om at muliggøre, at Danmark kan ratificere FN-konventionerne om tortur og gidseltagning uden at tage forbehold for Grønland.

Grønlands landsting har den 17. februar 1986 tiltrådt ændringsforslaget.

Ændringsforslag

til

II. Forslag til lov om international fuldbyrdelse af straf m.v. (L 87)

Af justitsministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 3

1) Stk. 3, 2. pkt., udgår, og i stedet indsættes:

»Der skal ske tilpasning af sanktionen i overensstemmelse med art. 10, stk. 2. Afgørelsen om tilpasning træffes ved dom.«

Til § 9

2) I paragraffen indsættes efter ordet »konvention,« følgende: »jfr. dog § 01.«

Til § 10

3) Efter stk. 2 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 3. Justitsministeren fastsætter i forbindelse med de i stk. 1 nævnte afgørelser, i hvilket omfang bestemmelserne i denne lovs kapitler 2 og 4 eller 3-4 og de heri nævnte konventioner skal fraviges, jfr. dog § 01.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

Ny paragraf

4) Efter § 10 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. Kan fuldbyrdelse i de i §§ 9-10 nævnte tilfælde ikke ske efter bestemmelserne i kapitel 5 i den europæiske konvention om straffedommes internationale retsvirkninger eller efter reglerne om omsætning af retsfølgen af art. 11 i konventionen om overførelse af domfældte, skal reglerne om tilpasning af sanktionen i art. 10, stk. 2, i den sidstnævnte konvention dog anvendes. Afgørelsen om tilpasning træffes ved dom.«

Bemærkninger

Til nr. 1-4

Efter lovforslagets § 9 kan der indgås bilaterale aftaler om overførelse af straffuldbyrdelse, og sådanne aftaler kan indeholde fravigelser fra den europæiske konvention om straffedommes internationale retsvirkninger, henholdsvis den nye konvention om overførelse af domfældte.

Efter lovforslagets § 10, stk. 1, kan justitsministeren endvidere, når humanitære eller andre særlige hensyn taler derfor, bestemme, at straf m.v., som er pålagt i en anden stat, kan fuldbyrdes her i landet. Reglen tager sigte på tilfælde, hvor der ikke foreligger nogen generel aftale med den pågældende anden stat.

Ved en kendelse afsagt af østre landsret den 21. januar 1986 i en konkret sag vedrørende overførelse af en domfældt fra Forbundsrepublikken Tyskland er det antaget, at den til § 10 svarende bestemmelse i § 8, stk. 2, i lov nr. 522 af 23. december 1970 ikke indeholdt hjemmel til, at domstolene kunne tage stilling til spørgsmålet om overtagelse af straffuldbyrdelse i den konkrete sag. Det udtales endvidere i kendelsen, at den nævnte lovbestemmelse ikke indeholder hjemmel for justitsministeren til at træffe aftale med de tyske myndigheder om, at spørgsmålet skal afgøres af domstolene. Landsretten fandt endelig, at der heller ikke i andre lovbestemmelser eller i almindelige retsgrundsætninger var hjemmel for domstolene til at afsige kendelse om overtagelse af straffuldbyrdelsen på nærmere aftalte vilkår.

Efter justitsministeriets opfattelse vil det kunne give anledning til principielle retssikkerhedsmæssige betænkeligheder, såfremt man rent administrativt skal træffe afgørelse om grundlaget for fuldbyrdelse af en udenlandsk straffedom i Danmark, herunder spørgsmålet om en eventuel tilpasning af den sanktion, der skal fuldbyrdes.

Ændringsforslagene tilsigter i overensstemmelse hermed at præcisere, at der som fun-

dament for fuldbyrdelse her i landet af udenlandske straffedomme efter den foreslåede nye lov altid skal foreligge en dansk dom.

Danske domstole skal efter ændringsforslagene enten afsige en dom i overensstemmelse med danske regler og dansk strafudmålingspraksis eller ved en dom tilpasse (»oversætte«) den udenlandske sanktion til en dansk.

Særligt med hensyn til reglerne i lovforslagets §§ 9-10 indebærer ændringsforslaget om indsættelse af en ny paragraf i lovforslaget, der bliver § 11, en præcisering af, at generelle eller konkrete aftaler med andre lande om overførelse af straffuldbyrdelse som udgangspunkt skal indgås på grundlag af reglerne i lovforslagets kapitel 2 og 4 (konventionen om overførelse af domfældte) eller 3-4 (den europæiske konvention om straffedommes internationale retsvirkninger). Hvis og kun hvis fuldbyrdelse af straffen ikke kan ske efter disse regler – og således ikke på grundlag af en dansk dom, som afsiges i overensstemmelse med danske regler og dansk strafudmålingspraksis – skal reglerne om tilpasning af straffen i art. 10, stk. 2, i konventionen om overførelse af domfældte anvendes. Herved sikres, at fundamentet for fuldbyrdelsen altid vil være en dansk dom.

Hagen Hagensen (KF) fmd. Annelise Gotfredsen (KF) Karen Thuroe Hansen (KF)

Grethe Fenger Møller (KF) Bjørn Elmquist (V) Birthe Rønn Hornbech (V)

Birgith Mogensen (CD) Inger Stilling Pedersen (KrF) Ole Espersen (S) Korneliusen (S)

Torben Lund (S) Lissa Mathiasen (S) Erik B. Smith (S) Jimmy Stahr (S)

Leif Hermann (SF) Ebba Strange (SF) nfm. Bernhard Baunsgaard (RV)

Partierne VS, FP og FD havde ikke medlemmer i udvalget.